

Lav Trocki

Lav Davidovič Bronštajn, jedan od vođa Oktobarske revolucije u Rusiji 1917. godine, prvi ministar (komesar) spoljnih poslova u sovjetskoj vladi, i od leta 1918. godine komandant Crvene armije u građanskom ratu koji je trajao do 1920. godine, rođen je 26. oktobra 1879. godine.

Politikom je počeo da se bavi kao srednjoškolac.

Na drugom kongresu Ruske socijaldemokratske radničke partije, 1903. godine, prišao je menjševicima.

Zbog učešća u Ruskoj revoluciji 1905. godine je prognan u Sibir. Odatle je ubrzo pobjegao u Austriju.

U Rusiju se iz Amerike vratio u maju 1917. godine, i na šestom kongresu Ruske socijaldemokratske radničke partije izabran je u njen Centralni komitet.

Postao je član Vojno-revolucionarnog centra koji je pripremio i izveo ustanak 7. i 8. novembra (26. oktobar po starom kalendaru, Oktobarska revolucija) 1917. godine, i odmah je izabran za komesara spoljnih poslova u prvoj sovjetskoj vladi (savetu narodnih komesara SOVNARKOM-u).

Bio je šef sovjetske delegacije prilikom zaključivanja Brest-Litovskog mirovnog ugovora sa Centralnim silama, 3. marta 1918. godine, kojim je Rusija izašla iz Prvog svetskog rata.

Od leta 1918. godine do proleća 1920. godine, kao narodni komesar vojske i mornarice (komandant Crvene armije i Crvene flote), u surovom građanskom ratu koji je odneo više od tri miliona žrtava, krstarilo je u svom oklopnom vozu duž cele Rusije i obračunavao se sa svim protivnicima revolucije i nove vlasti.

Iako je od 1923. godine bio u opoziciji prema mnogim odlukama sovjetske vlade, ipak je posle Lenjinove smrti (1924) bio glavni rival Staljinu za vodeće mesto u partiji, a samim tim, i u državi.

Staljin ga je 1925. godine smenio sa dužnosti narodnog komesara vojske i mornarice i predsednika Revolucionarnog vojnog saveta.

1927. godine na petnaestom kongresu Sovjetske komunističke partije (boljševika), Staljin je Trockog isključio iz Centralnog komiteta i partije.

Posle hapšenja i progonstva u Alma Atu, emigrirao je 1929. godine iz Sovjetskog Saveza, a 1932. godine mu je oduzeto sovjetsko državljanstvo.

Stalno pod prismotrom sovjetskih agenata u zapadnoj Evropi, pobjegao je u Meksiko, ali ga je tamo 21. avgusta 1940. godine za pisaćim stolom ubio njegov lični sekretar (takođe sovjetski agent) Ramon Mercader (Ramón Mercader).

20. avgusta 1940. godine Lav Trocki je bio napadnut planinarskim pijukom (cepinom) u svojoj kući u Meksiku. Udarac nije bio dovoljno jak, i nije usmrtio Trockog. On se osvrnuo i počeo žestoko da se bori sa Mercaderom. Čuvši komešanje, njegovi telohranitelji su ušli u sobu i skoro ubili Mercadera. Trocki ih je u tome sprečio govoreći kako ubica treba da odgovara za svoje postupke. Odveden je u bolnicu i odmah operisan. Ovim je njegov život produžen za samo jedan dan. Umro je 21. avgusta 1940. godine od teškog oštećenja mozga.

Mercader je kasnije svedočio na sudu: „Stavio sam svoj mantil na pisaći sto za kojim je sedeo Trocki, kako bih lakše došao do planinarskog pijuka, koji sam prethodno stavio u džep mantila. Rešio sam da nikako ne propustim izuzetnu priliku koja mi se ukazala. U trenutku kada je Trocki počeo da čita članak, pružio mi je šansu. Izvadio sam iz džepa planinarski pijuk, čvrsto ga stegao rukom, i zatvorenih očiju zadao sam mu strašan udarac u glavu.“

Prema Džejmsu P. Kenonu (James P. Cannon), poslednje reči Trockog bile su: „Neću preživeti ovaj napad. Staljin je konačno učinio ono što mu dugo nije polazilo za rukom.“

Nataša Šijačić

Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported

You are free:

- to Share - to copy, distribute and transmit the work
- to Remix - to adapt the work

Under the following conditions:

- Attribution. You must attribute the work in the manner specified by the author or licensor (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- Noncommercial. You may not use this work for commercial purposes.
- Share Alike. If you alter, transform, or build upon this work, you may distribute the resulting work only under the same or similar license to this one.
 - For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work. The best way to do this is with a link to this web page.
 - Any of the above conditions can be waived if you get permission from the copyright holder.
 - Nothing in this license impairs or restricts the author's moral rights.